

Högskolan Kristianstad

Våren 2011
Lärarytbildningen
SIH32L

Ett kustnära boende i omvandling

En fallstudie vid Åhuskusten i Skåne

Författare

Joakim Persson

Handledare

Helene Bogren

Innehållsförteckning	Sida
1. Inledning	4
1.1 Avgränsningar	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
2. Teoretiska utgångspunkter	8
2.1 Motiv för fritidsboende	8
2.2 Fritidsboendet och relationen till permanentboende	8
2.3 Planering vid kusten	10
2.4 Olika synsätt och konflikter vid kusten	11
3. Metod	13
3.1 Urval och undersökningsgrupp	13
3.2 Tillvägagångssätt och bearbetning	15
3.3 Etiska övervägande	16
3.4 Granskning av metodval	16
4. Bakgrund	17
4.1 Kusten och landskapet	17
4.2 Program för kusten	19
4.3 Detaljplanerna och lagrum	21
5. Empiri	26
5.1 Användande och ägande av fritidshuset	26
5.2 Synen på området	27
5.3 Vatten- och avloppsfrågan	28
5.4 Detaljplanens ändring	29
5.5 Område för fritidshus eller permanenthus?	30
6. Slutsatser	32
6.1 Fritidsboende eller permanentboende?	32
6.2 Kustplanering och konflikter	34

7. Sammanfattning	37
8. Referenser	39
9. Bilagor	
Figurförteckning	
Figur 4.1 Översiktskarta	17
Figur 4.2 Sanddyn och tallskog	18
Figur 4.3 Fritidshus	19
Figur 4.4 Detaljplanernas gränser	22
Figur 4.5 Satellitbild över kustområdet	24

1. Inledning

Jag har i denna uppsats förhållt mig till kustnära områden och boendemiljöer nära kusten. Vi invånare i landet har alla en egen relation till kusten och havet. Särskilt under sommarmånaderna är kusten populär då folk vallfärdar mot stränderna som ligger belägna vid antingen havet eller sjön. Det finns också mycket folk som bosätter sig vid kusten i en sommarstuga eller husvagn under de här sommarmånaderna. Det är tveklöst att det finns ett tryck vid att komma nära stränderna. Det som uppsatsen kommer att fokusera på är boendet vid kusten. Den geografiska avgränsningen jag valt är att förhålla mig till kusten inom Kristianstads kommun där den långa strandremsan från Åhus till kommungränsen har gett upphov till ett attraktivt boende.

Enligt en tidningsartikel från Kristianstadsbladet, den lokala tidningen finns det ett ökat tryck på kommunen att möjliggöra byggande längs kusten (Stenrosen, 2010). Det finns alltså enligt artikeln en önskan och ett stort intresse för att bo i kustnära lägen i kommunen. Kommunens intresse består därför till stor del av att omvandla befintliga fritidshus till permanentboende här. Kuststräckan är ett område som innehar goda rekreationsmöjligheter med bad- och vattenaktiviteter. Som läget är nu används också området mycket till olika sorters friluftsliv och rekreation. Områdets karaktär som består av planterad tallskog som ska förhindra sandflykt finns i ett dynlandskap vid kusten. För att sätta området i ett nationellt perspektiv kan man se att de här typerna av rörliga sanddynor är ovanliga i Sverige samt att man mellan Åhus och Simrishamn har en av Sveriges längst sammanhängande sandstränder (Kristianstads kommun, 2008b). De går tydligt att konstatera att området är speciellt och enligt mig finns där värden vi bör försöka bevara.

Kommunen har tagit fram ett program för kusten som heter *Det växer längs kusten* (2009) där man tar upp hur man ser på kustens utveckling, speciellt gällande byggande nära havet. Min egen tankegång gäller hur kommunens planer kommer att påverka det rörliga friluftslivet och andra rekreationsmöjligheter för allmänheten. I en intervjuartikel med Michael Anefur, kristdemokraterna och Göran Montan, moderaterna framkommer det att kommunen har som ett mål att kunna locka fler penningstarka invånare till kommunen genom att erbjuda attraktiva boendemöjligheter i kustnära områden (Stenrosen, 2004). Det framkommer i

Samrådsredogörelsen (2008) för *Det växer längs kusten* (2009) att flera privatpersoner och föreningar oroar sig över de konsekvenser programmet kan få för området. De synpunkter som berör friluftslivet är att de vill behålla den nuvarande uppdelningen mellan permanent- och fritidsboende, en oro för att kustens speciella karaktär ska försvinna och sammantaget att man oroar sig för att kustens tillgänglighet för allmänheten ska minska. Planernas förändrade kan tänkas innebära förändringar för hur kusten kommer att se ut och hur människorna som bor där och besöker den kommer att se på den. Åsikter som säger att området kommer att förändras och bli mindre attraktivt för friluftslivet finns men också en önskan om att bo permanent i trakten. Det är de här två synsätten och tankarna som till stor del ligger till grund för uppsatsarbetet.

Den bild man får av kommunens planprogram är att det finns ett önskemål om att bygga permanentboende längs kusten, det kan vi konstatera. I samrådet för programförslaget för kusten har man gett 8000 fastighetsägare inklusive sommargäster en möjlighet att tycka till i frågan (Carlsson, 2007). Som visat har det framkommit åsikter om hur markområdena längs kusten ska behandlas. Det vi kan misstänka är att vissa åsikter ges högre prioritet än andra, som att kommunen väljer att prioritera exploatering framför den del av människorna som önskar att man ska satsa på att bevara det nuvarande utseendet i flera områden.

Valet kommunen har gjort är att lägga fram de två detaljplaneärendena enligt enkelt planförfarande. De menar att det saknas ett allmänt intresse för områdena. Skillnaden mellan ett enkelt och ett normalt planförfarande är i korta drag att det enkla innebär mindre instanser att gå igenom och processen blir kortare innan beslutet fattas. Det normala planförfarandet innehåller till skillnad från ett enkelt en instans som heter utställning där programförslaget för detaljplanen läggs tillgänglig för allmänheten. För min del anser att det är tveksamt att det saknas allmänt intresse då området faktiskt räknas till ett riksintresse för friluftsliv och en attraktiv plats för vandring och rekreation. De båda detaljplanerna blev båda godkända av byggnadsnämnden 2011-03-29. Detaljplanen Yngsjö 2:4 vid Vantamansvägen i Yngsjö överklagades av boende och länsstyrelsen valde att upphäva byggnadsnämndens antagande. Länsstyrelsen upphävde beslutet i slutet av maj och det är i skrivande stund osäkert om byggnadsnämnden kommer överklaga beslutet. Planingenjören Kerstin Mossberg meddelande att det troliga var att man låter beslutet vara tills genomförandetiden på fem år gått ut för att

sedan pröva ärendet igen. Detta beslut kom efter att undersökningen var gjord och kommer därför i flera avseende behandlas som en antagen plan som den var tidigare.

1.1 Avgränsningar

För att uppsatsen ska kunna vara möjlig att genomföra behövdes flera beslut om avgränsande göras. Den geografiska avgränsningen har jag valt att minska ytterligare genom att välja ut två detaljplanerade områden där det i nuläget endast finns fritidsboende och fortfarande väldigt bra bevarade natur- och kulturmiljöer där möjligheterna till ett rörligt friluftsliv är goda. I planprocessens samråd fanns det en tomtägare som var bekymrad över förändringen till permanentboende i området. Ägaren oroade sig över en utglesning av den skyddsvärda tallskogen och uttryckte också att ändringen där putsfasad skulle tillåtas var ett hot mot karaktären i området (Kristianstads kommun, 2011b). Det var för mig en viktig upplysning att det fanns boende i området som inte stödde kommunens beslut och påverkade mig i valet av område. Som jag menade är de två detaljplanerna typiska för kusten och platser där det finns många värden kvar till skillnad från flera andra platser längs kusten där exploatering förändrat karaktär och miljö. Anledningen till att jag valt att ta med två områden är framförallt att jag vill ha ett större underlag av möjliga intervjupersoner. När jag först tittade närmare på ett av planområdena insåg jag att även om alla fastighetsägare skulle ställa upp på en intervju skulle det precis räcka till som underlag till min studie. Jag insåg att jag troligtvis skulle stöta på problem då sådana här områden ofta bara befolkas under några veckor på sommaren av flera fastighetsägare och jag insåg problem i att komma i kontakt med alla redan i maj månad då intervjuerna skulle genomföras. Mitt förstaval av området var det vid Vantamansvägen och jag ser inget problem med att ta med också området vid Glansabovägen i min undersökning. De båda detaljplanerade områdena ligger nästan intill varandra och har samma läge med närhet till havet, närhet till natura 2000-område och har båda samma natur- och kulturmiljöer som vi senare kommer att visa i bakgrundskapitlet. De har dessutom nästan identiska förändringar i sina respektive detaljplaner och jag anser att man kan förhålla sig lika till de båda områdena. Det finns ingen tydlig gräns mellan områdena utan i folks medvetande är områdena att betrakta som lika och en sammanhängande enhet.

1.2 Syfte och frågeställningar

Den utgångspunkt jag har valt att ha i min empiriska undersökning är Kristianstads kommun och de boende eller i detta fall fritidsboende i de två valda områdena. Jag har undersökt vilka synpunkter och uppfattningar de har om kusten. Det hela kommer att omfatta ägarna till fritidsboendena i relation till de förändringar som gjorts i detaljplanerna som senare kommer presenteras närmare. Kommunens arbete med detaljplanerna kommer att granskas närmare och målet är att reda ut av vilket syfte de väljer att ändra detaljplanerna. Det finns också flera frågor om varför kommunen valt att använda ett enkelt planförfarande. Jag anser att förändringarna som gjorts i detaljplanerna kommer ha påverkan på det rörliga friluftslivet och förändra områdets karaktär med tiden, något som borde påverka de fritidsboende på något sätt. De fritidsboendes aktiviteter och användande av sitt hus eller det närliggande området kan påverkas i någon form om det sker förändringar. Arbetet med att ta fram detaljplanerna ingår i det tidigare nämnda programmet för kusten där kommunen redovisat sin syn på området. För att undersöka hur det påverkar och hur de med anknytning till området ser på förändringarna har jag formulerat följande frågeställningar:

- Hur ser kommunens tjänstemän på de ändringarna i de två detaljplanerna vid kusten?
- Hur ser de boende i området på området idag och på de ändringar som finns i detaljplanerna?
- Varför valde kommunen att använda ett enkelt planförfarande framför ett normalt?

2. Teoretiska utgångspunkter

Jag har granskat vad tidigare forskning har gett för resultat gällande fritidsboende, kustplanering och vilken problematik den olika synen på kusten har framtingat. Följande kapitel handlar om den teoretiska förankring jag valt att ha i uppsatsen.

2.1 Motiv för Fritidsboende

Det finns flera studier som gjorts där forskare fått in svar som antyder vad som är de viktigaste motiven till att människor har ett fritidsboende eller andrahandsboende. Fritidsboende är ett deltidboende och något som är lämpat till att användas i rekreationssyfte (Müller, 2008). Jaakson (1986) har identifierat de faktorer han anser styr motiven för de som har fritidsboende. Han anser att motiven är att fritidsboendet ska vara en kontrast till vardagen, ett sätt att återgå till naturen, umgås med familj och vänner, arbeta kreativt, statussymbol för att visa klasstillhörighet, geografisk identitet samt att fritidsboendet kan vara en livsgåva som man vill bevara. Det här utgör en sammanfattning på vilka motiv som kan finnas, utan någon ordning om vilket som är vanligare än något annat. I en annan undersökning framkommer motivet att komma ut i naturen som det absolut främsta motivet medan sociala aspekter med familjelivet, frihet och att avskärma sig från samhället antingen på egen hand eller med närstående är andra motiv som nämns (Genrup & Nordin, 1977). Det finns flera som ser sitt fritidsboende som en flykt från den stressiga vardagen, här ska den fritidsboende kunna njuta av naturen och tystnaden (Jansson & Müller, 2008). Människan ska där kunna hitta en miljö utan krav eller plågor. Ett motiv för många är att fritidshuset används för att den fritidsboende har starka minnen från barndomen där denne vill återminnas den tiden. Detta kan i sin tur sammankopplas till den högra graden av människor som ärver sina fritidshus av föräldrar eller andra nära släktingar där man kan återbesöka en plats där de var som barn (Müller, Nordin & Marjavaara, 2010). Ett annat motiv som gränsar till det är att personer skaffar ett fritidshus för barnens skull (Jansson & Müller).

2.2 Fritidsboendet och relationen till permanentboende

När vi identifierat de olika motiv personer kan tänkas ha för att skaffa sig eller inneha ett fritidshus har vi också tittat närmare på vilka det är som äger fritidshus och hur de spenderar

sin tid vid fritidshuset. De icke-urbana miljöerna de flesta fritidshus ligger inom är framförallt ägda av folk som bor i tätorter till vardags. Det stora användandet av fritidshus är som fritids- eller semesterplats (Segrell, 1995). Dessutom framgår det av en undersökning av fritidsboende att det är vanligast att ägarna till fritidshusen också bor i villa i större tätorter. I samma rapport konstaterar Segrell att de boende i hög grad har äldre ålder med ett eller två barn, eftersom de svarar att de gärna inom snar framtid vill överlåta fritidshuset till sina barn. Det framgår inte i studien vad boende med som menas med hög ålder eller vilken ålder barnen har. Ett fritidsboende används oftast som säsonsboende, antingen som sommarbostad eller under vintern där skidåkning är populär aktivitet (Müller, Nordin & Marjavaara, 2010).

Relationerna för de fritidsboende både när det gäller de permanentboende och andra fritidsboende är naturligtvis olika vid olika fall. Generellt framgår det dock att det ofta är stabila och goda relationer mellan den fritidsboende och närområdet (Müller, Nordin & Marjavaara, 2010). Av en annan studie visar det sig att de sociala relationerna mellan fritidsboende och permanentboende har förändrats negativt med tiden. Situationen i de fallen har varit när antalet fritidsboende har ökat kraftigt med övrig exploatering där det tidigare fanns permanentboenden (Genrup & Nordin, 1977). Nu ska det tilläggas att denna studie är trettio år gammal men vi kan fastslå att problematiken var sådan då. Det har framkommit att en omvandling från permanentboende till fritidsboende är något som ökar (Jansson & Müller, 2008). Det har pågått en diskussion där detta faktum ska innebära ett stort problem för kustnära lägen. Det har funnits påstående där fritidshusens etablering på så vis tränger bort permanentboende, vilket leder till en avfolkning under resten av året då det saknas permanentboende. I en studie i Stockholms skärgård har denna hypotes om avfolkning prövats, något som resulterade i att så inte var fallet. Det framkom snarare att tendensen var att fritidshusen i allt större grad börjar omvandlas till permanentboende. Det fastslogs också att anledningen till att områden avfolkas inte beror på fritidshusens framväxt utan snarare att människor flyttade från de icke-urbana områdena för att det finns bättre möjligheter till exempelvis utbildning och arbete i tätorter och städer (Marjavaara, 2010).

Det visar sig i rapporten över de fritidsboende som undersökts att de senaste 40 åren har många fritidshus omvandlats till permanenthus i de stora tätorternas närområde. I samma undersökning ställdes också frågan till de fritidsboende om det fanns ett intresse av att bosätta

sig permanent i sitt fritidshus, något som inte verkade förekomma i någon högre grad. Dock menar de att användandet av fritidshuset och att öka, vilket kommer leda till att gränserna mellan fritidshus och permanenthus kommer att minska (Müller, Nordin & Marjavaara, 2010). Uppgifter som kan tyckas motsägelsefulla då omvandlingen till permanentboende verkar öka och sägs finnas intresse av även i vårt fall vid Åhus kust.

Det finns här två olika scenarion som varierar vid olika ställen, beroende på var vi tittar i landet. Dels är det att fritidsboende ersätter tidigare permanentboende. Den andra processen är att permanentboende ersätter fritidsboendet. Dessa två processer är båda något som ökar, dock är de oberoende av varandra och sker på olika ställen där förhållandena är annorlunda. Situationen i vår studie är att fritidsboende är något som kan komma att ersättas av permanentboende, något som det finns uppgifter som menar något som ökar.

2.3 Planering vid kusten

Kustens attraktivitet har till stor del vuxit fram att vara en plats för rekreation och bad. Huvudmålet är att kusten ska utgöra ett fritidslandskap där en prioritet för anläggande av fritidshus har funnits och finns än idag. För att ytterligare stärka rekreationssyftet och framförallt det rörliga friluftslivet har det genom politiska beslut införts strandskydd som ska skydda de intressen man vill prioritera, likt det ovan nämnda (Segrell, 1995). Något som är intressant i sammanhanget är att kustnära lägen i närhet till tätorter är särskilt attraktiva. Det finns ofta ett stort befolkningstryck, vilket i sin tur leder till att tomtpriserna blir högre i dessa trakter (Marjavaara, 2008).

Det är tydligt att kusten är attraktivt på många olika sätt, framförallt för exploatörer. Planering vid kusten är en politisk fråga då det är en uppgift att styra upp riktlinjer gällande strandskydd och friluftslivets intressen (Segrell, 1995). Kustplaneringen bör fokusera på att arbeta fram en långsiktig resurshållning för kusten. En av många frågor som planerare ställs inför är om de mänskliga aktiviteterna riskerar att skada naturen, tål naturen vad vi gör? En planerare bör ha ett ekologiskt synsätt med sig. Det finns en vetskap att en vanlig planerare ofta saknar kunskap om problematiken längs kusterna och i mötet hav och land. Det leder till att man ofta

behöver tillkalla expertis utifrån vid sådana frågor (Abrahamsson & Weisglass, 1990). Det diskuterades redan 1980 man behövde ta in ett ekologiskt synsätt där naturresurser bör tas stor hänsyn i planeringen (Arnemo & Borg, 1980). Kusten är ett område som behöver tas upp i kommuners översiktsplaner. Det krävs en bra utarbetad plan för att kommunpolitiker och planerare ska kunna svara mot eventuella exploatörer för att kusten ska kunna skyddas. Dock finns det ett generellt problem, nämligen att kommunpolitiker inte är engagerade av kustplanering och det kan gynna exploatörer. En viktig stolpe i planeringen är själva samrådet där man bör fokusera på att verkligen få åsikter från de boende, såsom anordnande av seminarier och samtalsstunder (Abrahamsson & Weisglass, 1990). Även om denna studie är genomförd för tjugo år sedan, är det ändå troligt att planeringsproblem fortfarande finns när det gäller kusten. Att Kristianstad kommun utarbetat ett speciellt program för kusten är naturligtvis något som bör ses positivt.

2.4 Olika synsätt och konflikter vid kusten

Synen på kusten är olika hos olika aktörer. Det finns olika synsätt på nationell nivå hos riksdag och regering, lokal nivå hos kommunen, permanentboende och fritidsboende vid kusten. De boende längs kusten har ofta samma ställningstagande i frågor om hur kusten ska användas, oavsett om de är fritidsboende eller permanentboende, dock kan deras motiv skilja sig åt (Segrell, 1995).

Det har framkommit att de bestämmelser över hur landskapet vid kusten ska användas och som sker lokalt bestäms av åsikter hos människor som bor i städer. Boende har i samma studie tyckt till och de anser att markägarna själva har dåligt inflytande över besluten som de anser tas någon annanstans. Man lyfter särskilt fram det när det gäller att föreslå Sankta Anna i Östergötlands län som nationalpark där det visar sig att de boende vid det berörda området har en mycket annorlunda syn än de nationella bestämmande. Ofta är det de urbana synsätten kontra de rurala synsätten om kusten som ligger bakom de konflikter och den konkurrans som finns av markresurserna vid kusten (Segrell, 1995). En annan konflikt är den mellan naturen och exploatörerna. Den konflikten mellan att bygga exempelvis ett stort antal fritidshus och den natur som finns i området som kan vara känslig för den typen av verksamhet som följer (Abrahamsson & Weisglass, 1990).

Det myntas ett begrepp som kallas "urban fjärrstyrning" och som innebär att beslut om icke-urbana områden gällande markanvändning, resursutnyttjande, bebyggelse och naturvård sker genom politiska beslut. I studien förhåller sig Segrell (1995) till tre olika grupper på lokal nivå. Det är kommunen, permanentboende och fritidsboende vars åsikter om kusten granskas. Det urbana synsättet och den politiska viljan har varit att friluftslivet och fritidsbebyggelsen ska vara allmänintresse och prioriteras i vårt lands strandområden. De rurala synsätten i studien står de permanentboende för medan kommunen och de fritidsboende räknas till de med urbana synsätt. Den urbana fjärrstyrningen menas i det fallet att de rurala åsikterna från de permanentboende trycks undan och prioriteras inte (Segrell, 1995). I våra detaljplanerade områden finns det ingen permanent befolkning än och kan därför inte stå för något ruralt synsätt i den meningen.

För att sammanfatta hur myndigheternas dilemma ser ut och de konflikter som följer ser vi kommunens vilja kontra de lokala uppfattningarna hos de boende. Ofta är verkligheten den att åsikterna inte sammanfaller mellan myndighetens önskan och de boendes önskan om det kustområdet. Den stora viktiga frågan som måste besvaras är vems eller vilkas intresse som bör ligga främst när besluten ska tas (Segrell, 1995).

3. Metod

Min studie kan ses som en fallstudie då jag har valt att rikta in mig på ett geografiskt begränsat område. Nu är det i verkliga fallet två områden som begränsas av olika men liknande detaljplaner. De bör ändå och kommer att behandlas som en geografisk enhet eller ett område så långt detta är möjligt.

Valet av undersökningsgrupper blev kommunen och ägare till fritidshus i de två detaljplaneområdena. Det stod klart tidigt att det var intervjubaserad empiri jag skulle samla in. Denscombe (2009) menar att om man söker människors uppfattningar eller åsikter är intervjuer en lämplig metod att föredra. Det har varit tydligt att det är just individers synpunkter bland de boende som jag varit ute efter och förhållandet till sitt fritidshus och område. Valet föll på en kvalitativ metod framför en kvantitativ då det var just en mer djupgående information jag eftersökte än siffror och yttlig information. I frågeställningarna har jag valt att angripa ämnet brett och fokuserat på både kommun och fritidsboende. Min metod passar därför bra då jag får in människors uppfattningar. Metoden ger därför också en god möjlighet att se om det finns någon skillnad i de båda gruppernas synsätt på kusten och hur de motiverar sina ställningstaganden. Det är också tydligt att det är de två grupper som har störst intressen i området.

Mina intervjufrågor hade en struktur där de kom i en viss ordning, samtidigt som det fanns chans för intervjupersonen att utveckla sina tankar och idéer vid varje fråga. Intervjufrågor av semistruktur kan sammanfattas genom att man har en färdig lista på frågor eller ämnen där intervjupersonerna har en möjlighet att svara fritt och öppet (Denscombe, 2009).

3.1 Urval och undersökningsgrupp

De urval som jag begränsade mig att arbeta utifrån var kommun och fastighetsägare till fritidshus i de två tidigare nämnda detaljplaneområdena vid kusten. När valet av representant till kommunen skulle göras valde jag att fokusera på att hitta någon tjänsteman som arbetat med dels detaljplanerna men också programmet för kusten som till stor del har haft betydelse

för hur detaljplanerna behandlats. Jag valde efter övervägande att ta kontakt med Stefan Strömbäck som var tillförordnad planchef vid arbetet med ändrandet av de båda detaljplanerna. Mitt resonemang var att han borde vara väl insatt i hur ärendena behandlats och kunna svara på de frågor jag hade gällande arbetet med planerna. Valet av att intervjua även tjänsteman på kommunen och inte bara fastighetsägare var att jag ville ha en kompletterande bild av hur arbetet gått tillväga, då jag ville nå mer på djupet än vad som är möjligt genom att läsa de officiella handlingar som funnits att tillgå. Jag hade också frågor som gällde hur man resonerat vid de ändringar som införts i detaljplanerna och vilka motiv man har haft till dessa. Intervjun och kontakten med kommunen har kompletterats med ytterligare en kort intervju med planingenjör Kerstin Mossberg som besvarat frågan om hur Natura 2000-områdets södra del låg i förhållande till planområdet vid Vantamansvägen och gällande att detaljplanen också överklagats av boende. Hennes svar tas tillvara i inledningskapitlet och i bakgrundskapitlet avseende de ovan nämnda frågorna.

Den andra undersökningsgruppen har varit ägarna till fritidshusen i de båda detaljplanerade områdena. Här valde jag att använda mig av två områden för att just ha ett större urval av intervjupersoner då jag insåg att det kunde bli problematiskt att få tag i fastighetsägare under denna tid på året. Trots mitt val att förstora mitt undersökningsområde och antalet fritidshus att besöka har det varit besvärligt att få ett bra urval av intervjupersoner från de båda områdena. Det mindre området vid Vantamansvägen har resulterat i tre stycken personer som haft möjlighet att ställa upp. Det andra området längs Glansabovägen är större och där har fem stycken personer haft möjlighet att delta i intervjun. Det ska tilläggas att ingen person har meddelat att de inte är intresserade av att ställa upp, snarare har det varit ett problem att hitta passande tider då en del av personerna har upplevts som upptagna.

Intervjupersonerna kan inte beskrivas som en homogen grupp då ålder, kön och bostadsort för permanentboende varit varierande till stor del. De har bestått av två kvinnor och sex män, bland männen har åldrarna varit varierande från fyrtioårsåldern till pensionärsålder. Kvinnorna har båda varit yngre än de män som blivit intervjuade. Detta är något som jag valt att inte ta ställning till i arbetet med att hitta intervjupersoner.

3.2 Tillvägagångssätt och bearbetning

Arbetet med intervjuerna har skett under våren 2011 och intervjuerna har skett under månaden maj vid olika datum och tillfällen. Det inledande arbetet med att hitta intervjupersoner tog sin start i april då informationsblad om mitt intresse av intervjuer delades ut i brevlåder samtidigt som jag tog tillfället i akt att ta kontakt med folk i de stugor där det fanns folk. Detta arbete har sedan fortsatt in till och med maj då jag under ett antal gånger vandrat i området för att finna fler personer. Vid vandringarna i området har syftet vara att etablera en kontakt och möjligtvis boka in tider som passar för de stundande intervjuerna.

Hälften av de personer som blivit intervjuade har inte haft möjlighet att träffas personligen utan det har skett via telefon. Detta då de varit bosatta långt ifrån sina fritidshus, från Sjöbo i Skåne till Stockholm. Telefonintervjuer har tidigare varit en ifrågasatt metod men numera räknas det som en lika väl fungerande som ett personligt möte. Det genererar lika ärliga svara och på det positiva är det ofta billigare och snabbare då det besparar längre resor (Descombe, 2009). Det har för min del varit ett måste att genomföra en del intervjuer via telefon då det annars varit en omöjlighet för vissa att ställa upp. De personer jag intervjuat via telefon har jag träffat personligen vid deras fritidshus och där bestämt vilken tid som passat för deras del. De andra intervjuerna har till stor del skett i intervjupersonernas hem, dels deras normala bostad men också en i sitt fritidshus och en annan i samband med ett annat ärende, då skedde det i en lugn miljö utomhus. Intervjun med planarkitekten Stefan Strömbäck skedde i hans rum på stadsbyggnadskontoret i Kristianstad. Det har enligt mig inte varit ett problem att intervjuerna skett på olika sätt, vare sig det handlar om telefonsamtal eller beroende på var jag träffat dem. Det har varit en bra atmosfär i samband med samtalen och jag kan inte uppfatta att det som sades kan ha påverkats av situationen om hur och var intervjun skedde.

Intervjuerna har i samtliga fall blivit inspelade på band och därefter har det gjorts en skriftlig version för att möjliggöra en analys av resultatet. Det har underlättat och möjliggjort att jag kunnat fokusera helt på vad personer säger för att samtalet ska kunna fortgå utan hinder. Arbetet har sedan resulterat i att jag kunnat sammanställa det empiriska materialet i ett kapitel.

3.3 Etiska övervägande

Jag har varit noga med att informera intervjupersonerna om hur deras uppgifter kommer behandlas. I mitt utskick jag delade ut i brevlådorna var jag tydlig med att understryka att deras deltagande var frivilligt och att deras uppgifter kommer behandlas konfidentiellt. Det skulle vara tydligt för intervjupersonerna att varken information om deras namn eller fritidshus skulle vara tillgänglig i uppsatsen utan endast att det rör sig om intervjuer där personerna är ägare till ett fritidshus inom de två valda områdena. Denna information gavs kompletterande till dem som jag tog kontakt med via telefon och som inte hade tillgång till det utskickade papper med information. Det var viktigt för mig och mina informanter att deras uppgifter var skyddade för att de skulle känna sig trygga och beredda att ställa upp på intervjun.

3.4 Granskning av metodval

En viktig fråga jag ställde mig var om intervjupersonernas antal var tillräckligt för att kunna genomföra någon analys av materialet. Enligt mig har det gått att se tydliga tecken på att intervjupersonerna varit representativa för sitt område och det har kunnat utläsas en tydlig tendens av vad de boende generellt tycker i de flesta av frågorna. Det som man därför kan anse vara troligt är att resultat blivit ännu tydligare om jag haft tillgång till tre-fyra stycken intervjupersoner till. Det är också oklart om det i sådana fall funnits någon intervjuperson som hade planer på en permanent flytt till området, något som Strömbäck och kommunen menar finns i området. Jag bedömer dock att resultatet är tillräckligt för att genomföra en analys och koppla det till den teori som legat till grund för mina slutsatser.

Valet av att intervjua en representant på kommunen är jag nöjd över. Det har gjort bilden av kommunens inställning klart mer tydligare och det har varit en viktig del i att analysera även de boendes svar och synpunkter. Om inte den intervjun genomförts hade det blivit svårigheter att förhålla sig till vad kommunen resonerar i frågan, endast genom att använda de officiella handlingarna.

4. Bakgrund

Detta kapitel innehåller ett syfte att ge en mer omfattande bild av området än den som gavs i inledningskapitlet. Här finns information om hur den del av Kristianstads kommuns kuststräcka som jag riktade in mitt arbete mot, hur det ser ut och vad som gör vårt valda område intressant ur flera olika perspektiv. En stor del handlar om kommunens framarbetade programplan för kusten och mycket av informationen kommer från just den. Jag har också tittat närmare på detaljplanerna och har rätt ut vad exakt ändringarna i dem var och vad de kan ha för betydelse för områdena. I detaljplanerna finns också en redovisning över vilka andra program eller intressen som finns i anslutning till området och de lagtexter som kommunen hänvisar till, allt det kommer att redas ut.

Fig 4.1. Översiktskarta

Området som finns söder om Åhus är inringat med röd markering

4.1 Kusten och landskapet

Kusten i Kristianstad kommun är ca fyra mil lång och är en viktig del av dess identitet med olika biotoper, kulturmiljöer och landskapstyper (Kristianstads kommun, 2009). Strandremsan mellan Åhus och Simrishamn kan räknas till en av landets längsta sammanhängande strandremsor (Kristianstads kommun, 2008b). Längs hela kusten präglas den av sanddyner

sedan man skövlat skog under 1600-talet. Den har under 1800-talets ersatts av tallskog för att förhindra sandflykt som blev ett stort problem till följd av skövlingen (Kristianstads kommun, 2009; Länsstyrelsen Skåne Län, a). Den ursprungliga skogen bestod mestadels av ädellövskog som ek och bok. Tallen räknas som en kulturell rest efter planteringen mot sandflykt och som skyddsskog, det senare innebär att det inte får avverkas utan tillstånd (Kristianstads kommun, 2009). Det finns dock också spår som avslöjar att tallen förmodligen funnits i området även tidigare innan skövlingen ägde rum (Kristianstads kommun, 2008b).

Utseendet längs kusten är oftast relativt lika längs hela kusten, dynlandskapet inleder med strand och övergår i väst med högre dynor och tallskogen blir tätare ju längre västerut man kommer för att sedan upphöra tvärt, oftast i samband med en större väg. Tallskogen växer ofta i väldigt kuperade områden där dynerna kan vara mellan 15 och 20 meter höga (Kristianstads kommun, 2008b). Det kan man tydligt se i området vi undersöker med varierande höjder och där Väg 118 bryter av tallskogen tvärt. Den här typen av landskap där sanddynor och rörlig sand med tallskog innanför är ovanlig både i Skåne och nationellt (Kristianstads kommun, 2009; Kristianstads kommun, 2008b). Här finns också bitvis på sina ställen ovanlig flora och fauna (Kristianstads kommun, 2009).

Fig 4.2. Sanddyn och tallskog

Bilden är tagen från en sanddyn nära havet mot detaljplaneområdet Del av Yngsjö 2:4
(Foto Joakim Persson)

Landskapet vid kusten har fått en tydlig präglning av människans aktiviteter, framförallt tack vare byggnationerna av fritidshus (Kristianstads kommun, 2008b). Fritidshusen har

framförallt tillkommit under 1960- och 70-talen (Länsstyrelsen Skåne län & Region Skåne, 2001). Det finns en stor andel sommargäster och en utbredd badkultur i trakten. Det rörliga friluftslivet har också en viktig roll och platsen nära havet ses av många som en plats för vila och lugn (Kristianstads kommun, 2009). Skogen ses också som viktig ur friluftssynpunkt då det är en varierande och rekreativ upplevelse för vandrare (Kristianstads kommun, 2008b).

Tomterna med fritidshus består ofta av en liten huvudbyggnad och en komplementbyggnad som ligger långt ifrån varandra och sedan en stor naturtomt som omgiver byggnaderna. Bebyggelsen i sin tur är oftast av naturkaraktär. Det typiska fritidshuset är ett gult 1-planshus av trä och med sadeltak. Det ligger beläget i ett småkuperat område med tallskog på dyner och man saknar anslutning till kommunalt Vatten- och avloppsvatten. Flera av de här natur- och kulturmiljöerna som är beskrivna är känsliga och sårbara för påverkan (Kristianstads kommun, 2009).

Fig 4.3. Fritidshus

Ett hus beläget i området med gult trä och sadeltak.

(Foto: Joakim Persson)

4.2 Program för kusten

Det växer längs kusten är ett planeringsinstrument som är till för att fungera som underlag till detaljplanerna som berörs längs kusten. Programmet avser det marknära området längs kusten mellan Östra sand i Åhus till Juleboda vid den södra kommungränsen. Anledningen till att man valt att avgränsa till detta område och inte det norr om Åhus är att det just i denna kuststräcka finns ett större bebyggelsetryck och fler möjliga konflikter med andra intressen.

Programmets roll är att man ska kunna skapa bebyggelse i samklang med natur- och kulturvärden samt fritidsnäringen. Det stora målet är att man ska kunna hitta attraktiva kustnära boendemiljöer och som ovan nämnt behandla bebyggelsen i samklang med andra mål. Om 15 år vill man att kusten ska vara en fin plats att bo vid. Arbetet har alltså sin utgångspunkt i boende, friluftsliv och att bevara landskapsbilden. Arbetet ska leda till att fler väljer att bo året runt vid kusten, fler turister, kusten ska bli känd för omvärlden, förenkla service som exempelvis bygglovsärende och sammanfattningsvis ska kusten bli mer tillgänglig för fler (Kristianstads kommun, 2009).

Tidigare hade kommunen en annan översiktsplan som behandlade kusten, Kustplan -95 som man nu förändrat. De stora förändringarna gäller boendeytan och utformningen av byggnaderna. Den tidigare målsättningen var att man ville ha små byggrätter som skulle göra att permanentboende vid kusten hölls tillbaka. Nu menar kommunen att gränsen mellan fritidshus och permanenthus börjar suddas ut och på så vis bör man också förändra synen hos kommunens sida (Kristianstads kommun, 2009). Det är en tydlig och ordentlig förändring från kommunens sida där man går från att vara restriktiv i förhållningssätt till att vara betydligt mer öppen och liberal åt sina invånare och husägare. Vi kan fråga oss om det har med det politiska maktskiftet att göra eller som man uttrycker det beror på att tiderna förändras.

Det identifieras flera risker med en ökad exploatering. Den stora dragningskraften som finns till området kan leda till att nuvarande karaktär i skog försvinner om ökad exploatering och slitage förekommer (Kristianstads kommun, 2008b). Det menar även Skogsstyrelsen som skriver att en ytterligare exploatering kommer att göra att skogen kommer minska och/eller utglesas, vilket i sin tur kan leda till en risk för sandflykt, stormfällningsrisk och erosion (Kristianstads kommun, 2008a). Förutom vad skogsstyrelsen menar att man riskerar utglesa skogen, påvisar länsstyrelsen att också sanddynerna är känsliga för slitage och flera värden hotas av exploatering (Länsstyrelsen Skåne län & Region Skåne, 2001). Sådana effekter skulle också leda till minskade natur- och upplevelsevärden. De fria strövområdena kommer att förändras vid permanentboende då trädgårdstomter ersätter naturtomter. En sådan förändring i användandet av tomten ökar den privata karaktären och minskar upplevelsevärden för den vandrande i området (Kristianstads kommun, 2008b). Att tillåta

permanentboende kommer att leda till ökade ingrepp och krav på service och tekniska installationer. Länsstyrelsen rekommenderar i sin rapport att man bör undvika smygande förändringar och vara restriktiv i exploatering (Länsstyrelsen Skåne län & Region Skåne, 2001). Med det tolkar jag att man bör vara försiktig med att tillåta små förändringar då de över tid blir större förväntningar än vad man förväntat sig. En annan effekt som man måste fråga sig är hur den globala uppvärmningen kan påverka kusten och också lämplighet att anlägga permanentboende nära kusten. Man kopplar det som FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) beräknar som det förväntade stigningen av världshaven till det SMHI beräknar som ett värsta scenario för Åhuskusten. Man menar dock från kommunens håll att det finns för lite underlagsmaterial för att kunna hantera det på ett bra sätt i samhällsplaneringen. Man identifierar dock de eventuella problem som kan uppstå för den byggda miljön om man ställs inför en höjning av vattennivån (Kristianstads kommun, 2009).

4.3 Detaljplanerna och lagrum

De båda detaljplaneområdena är väldigt lika varandra, inte bara att de ligger nära varandra. de. Områdena har dessutom nästan identiska ändringar i detaljplanerna och innehåller samma program som jag kommer att visa. I detaljplaneprocessen är de båda på samma position, de blev antagna av byggnadsnämnden 2011-03-29 och förväntades nå laga kraft under 2011-04 (Kristianstads kommun, 2011a; Kristianstads kommun, 2011c). Det meddelades senare att detaljplanen vid Vantamansvägen överklagades och sedermera upphävdes av Länsstyrelsen, något som gjorde att endast området vid Glansabovägen nådde laga kraft. Jag kommer ändå redogöra för de ändringarna som föreslogs i de båda områdena, undersökningen ägde rum innan beslutet om upphävande ägde rum. Det detaljplaneområdet vid Vantamansvägen omfattar 7 hektar och går parallellt längs med stranden. Man når området via Mästers väg, Hönnekullsvägen eller Vantamansvägen. Man har erbjudit de boende en möjlighet att ansluta sig till VA-utbyggnad (Vatten- och Avlopps nätet) men det bedöms inte som aktuellt i detta område (Kristianstads kommun, 2011c). När det gäller Glansabovägen är det något större med 10 hektar. Området gränsar mot ett villakvarter i nordöst och den stora skillnaden här är att det finns en planerad utbyggnad av VA-nätet som är planerad till 2013-2014. Det ska tilläggas att området till stor del idag har tillgång till kommunalt vatten och att det då är endast avloppsdelen som ska tillkomma (Kristianstads kommun, 2011a).

Fig 4.4. Detaljplanernas gränser

De två detaljplanerna är de som ligger närmast havet i kartan

I övrigt är förändringarna i detaljplanerna identiska i de båda områdena. Bostadsytans maxgräns höjs från 70 kvm till 140 kvm och man tillåter inte källare i någon byggnadsform. De tidigare planerna tillät endast träfasad och sadeltak men har nu ändrats till att tillåta även putsfasad och pulpettak. Det är alltså inte bara en fråga om material till byggnaderna utan även förändringen av utseendet då ett pulpettak skiljer sig i form mot ett sadeltak. Maxhöjden kommer också att kunna bli högre om man väljer att förändra sitt boende med ett pulpettak och kan nu bli sex meter högt istället för den tidigare gränsen på fyra meter (Kristianstads kommun, 2011a; Kristianstads kommun, 2011c). En förändring som kanske framförallt kommer att göra att bilden förändras när man åskådar platsen utifrån havet då byggnader kommer att bli mer synliga och framträdande i landskapsbilden.

Vägarna som finns i området ska vara oförändrade, likaså naturmarks karaktären runt om tomterna där friytan och parkmarken ska behålla samma utseende som dagens. När det gäller trädet och i detta fall tallskogen finns det krav på återplantering av träd om stammens omkrets är större än 30 cm och höjden är en meter över marken. Ersättningsträden ska vara naturligt förekommande träd i området och ha minst 10-12 cm i omkrets (Kristianstads kommun, 2011a; Kristianstads kommun, 2011c). I planprogrammet framgår det att skogen i området ska betraktas som skyddsskog, det är något som Skogsstyrelsen protesterar emot. Skogsstyrelsen menar att skyddsskog som lag inte längre existerar utan istället ska reglerna vara sådana att skogsstyrelsen ska underrättas om det finns planer på att avverka träd. Man protesterar mot en felaktig formulering i planprogrammet (Kristianstads kommun, 2011b; Kristianstads kommun, 2011d).

I de båda områdena ingår det ett riksintresse för friluftsliv (Kristianstads kommun, 2011a; Kristianstads kommun, 2011c). Det står klart och tydligt att friluftslivet i sådana områden ska skyddas mot åtgärder som kan skada natur- eller kulturmiljöer (Miljöbalk 1998, 3 kap 6§). Man har också valt att välja ut särskilda bestämmelser i vissa områden i landet där man ska beakta friluftslivets intresse extra hårt. Här nämns: ”Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus” (Miljöbalk 1998, 4 kap 2§). Det är tydligt att området våra detaljplaner befinner sig inom ingår i ett riksintresse för friluftsliv där man ska vara extra vaksam mot åtgärder som kan påverka miljöerna där.

Det finns något som kallas landskapsbildsskydd som gäller för områdena. Detta skydd fanns tidigare inskrivet i naturvårdslagens 19§ men ingår inte miljöbalken. Skyddet gäller emellertid fortfarande och det som är beslutat om landskapsbildsskydd går inte att ändra. Landskapsbildsskyddet är till för att skydda stora områden från påverkan, framförallt gäller det områden med stora visuella upplevelsevärden. För att genomföra någon åtgärd krävs det Länsstyrelsens tillstånd för att man ska vara försäkrad om att det man gör inte har en negativ effekt på landskapsbilden. Ofta gäller det att reglera bebyggelsen inom ett skyddat område (Länsstyrelsen Skåne län, 2010).

Det finns ett område inkilat mellan de båda områdena som är belagt som natura 2000-område. Det ligger som en kil mellan de båda planområdena, nordväst respektive sydväst om de båda. Natura 2000-området *Södra Äspet* är uppdelat i två stycken delar och den södra delen går precis i gränsen till området vid Vantamansvägen. Detta har inte framkommit i detaljplanens plan- och genomförandebeskrivning utan har konstaterats med hjälp av länsstyrelsens karta och telefonkontakt med planingenjör Kerstin Mossberg. Varför den delen inte nämns i beskrivningen går inte att svara på. Ett natura 2000-område är ett EU-direktiv och ska skydda arter eller områden som är sällsynta ur ett europeiskt perspektiv. Det är naturvårdsverket som samordnar arbetet och länsstyrelsen som utför större delen tillsammans med skogsstyrelse, kommun och markägare (Länsstyrelsen Skåne län, b). Länsstyrelsens arbete innebär att ta fram bevarandeplaner för områdena där man utreder vad som ska skyddas, hur det ska skyddas, hur känsligt området är och man prövar om ingrepp i områdena kan påverka negativt eller inte (Länsstyrelsen Skåne län, c). En klar möjlig påverkan att identifiera finns i området då en vägsträcka, Mästers väg går rakt igenom Natura 2000-området och leder till de båda detaljplanerade områdena. Vid permanentboende kommer biltrafiken naturligtvis att öka markant under vinterhalvåret.

Fig 4.5 Satellitbild över kustområdet

detaljplaneområdena (röd linje), Natura 2000-område (rosa linje)

Strandområdet som ligger intill de båda detaljplanerna innefattas naturligtvis av strandskydd. Strandskyddets syfte är att: ”1. trygga förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområden, och 2. Bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och vatten” (Miljöbalk 1998, 7 kap 13§).

5. Empiri

Det empiriska resultatet i detta kapitel har arbetats fram utifrån ett antal olika rubriker. Rubrikerna har valts ut efter de tydliga resultat jag anser ha fått ut av det empiriska materialet. Kapitlet består av de boendes och Stefan Strömbäcks, som kommunens representants synpunkter att framföras.

5.1 Användande och ägande av fritidshuset

Det är klart och tydligt att användandet av fritidshus mestadels är förlagt till sommartid. Ofta är man där veckovis under sommaren och i vissa fall uppges det att man också kan vara där flera veckor under sammanhängande perioder. Sedan är det generellt bland intervjupersoner att husen används till störst del under vissa utvalda helger under vår och höst. Det finns också någon intervjuperson i minoritet som menar att huset även används i vintertid men det verkar inte vara vanligt förekommande.

Tiden spenderas mestadels nära havet och stranden och det vidhöll alla utom en intervjuperson som i stället påpekade att den tiden är förbi. De flesta ser sitt fritidshus och området som en plats för avkoppling. Det finns en boende som gav en bra bild av vilka aktiviteter som samtliga boende kan identifiera sig med på något sätt när han fick frågan om hur de spenderar sin tid:

Vi badar, vi är ute i skogen, vi solar, vi målar lite på huset och umgås med vänner

Det är alltså stranden, havet, skogen och sysslor med och kring huset som man kan identifiera bland de aktiviteter de boende använder sitt boende till. Ett par boende vittnade om att det finns mycket folk utifrån som också använder stranden och skogen, såsom vandrare, orienteringsklubbor och folk som rastar hunden.

När det gäller ägandefrågor och planen på att expandera sin fastighet och eventuellt använda den som permanentboende berättade Strömbäck att mycket av intresset beror på en generationsväxling där barnen ärver av sina föräldrar och ofta bestämmer sig för att satsa för

att bo där permanent. Det är dock inget i undersökningen som tyder på att generationsväxling skulle innebära sådana förändringar. Bland de intervjupersoner som berättar att de ärvt huset av föräldrar finns det en tendens att huset ska stanna inom familjen och användas på samma sätt, alltså som fritidshus. Det verkar också kunna finnas en tendens att om man haft huset en längre tid att man skulle passa det vidare till barnen, en boende ger ett bestämt ja i den frågan. Förhållandet verkar vara det motsatta bland de som nyligen köpt huset och där tanken är att sälja huset när det blir aktuellt i framtiden. Det är ingen av intervjupersonerna som är intresserade av att sälja sitt hus i dagsläget. Det fanns däremot två som antydde att det skulle vara tveksamt om de ville behålla huset om karaktären på området skulle börja förändras. En av dem spekulerade att om området skulle omvandlas och bestå av flera permanenthus, då skulle de förmodligen få fundera på om de inte skulle leta efter ett fritidshus någon annanstans.

5.2 Synen på området

Samtliga boende var väldigt nöjda med hur området ser ut idag. Som vi såg när det gällde hur de använde området är det havet som de flesta såg som huvudsaken att de uppskattar området som de gör. Men det är också den speciella naturen flera lade fram som en viktig del och då kan man konstatera att det rör sig om läget nära havet, stranden och skogen som räknas till naturen. En boende uttryckte sig på följande vis:

*Jag uppskattar väldigt mycket att det är sommarstugeområde,
att det är hyfsat glest mellan husen, det är skog in på knutarna,
nära till havet naturligtvis och att det är tämligen orörd natur uppskattar
jag väldigt mycket*

Att den boende lyfte sommarstugeområde som en styrka i området är något vi kommer återkomma till senare. Det var däremot svårt för de boende att komma på någonting som de är missnöjda med när det gäller området. De få som till slut sade någonting lyfte fram vägen som dels kan vara dålig vintertid eller att den sköts dåligt av privatpersoner eller kommun. Det ska tilläggas att kommunens ansvar för vägarbete inte sträcker sig in i själva bostadsområdet utan deras ansvar är vägen som går till området.

5.3 Vatten- och avloppsfrågan

Vatten- och avlopp blev en fråga som tog en stor plats i intervjuerna, det var tydligt att det berörde och flera intervjupersoner såg det som den viktigaste frågan, och i något fall tycktes de tro att det bara var den frågan som gällde i detaljplanens ändring. Det råder som tidigare påpekat en skillnad mellan de båda områdena när det gäller vatten och avlopp. Strömbäck gav sin syn på läget vid Vantamansvägen:

Vi hade ett möte med dem och där var två starka företrädare som gav uttryck för att det inte skulle hända någonting. Det var inte intresserade av större byggrätt och de var inte intresserade av kommunalt VA.

Han förklarade vidare att man vill att det ska finnas en majoritet bland fastighetsägare för att genomföra omvandlingen till kommunalt VA och efter en enkätundersökning av C4-energi ska det funnits en majoritet som var emot förslaget. Strömbäck klargjorde att läget vid Glansabovägen var annorlunda och de boende där var mer inriktade på förändringarna och ser fördelarna med kommunalt avlopp.

Som nämnt var frågan om VA en het fråga men också en fråga där det saknades enighet, åsikterna gick isär både om jag tittade inom varje område och om jag tog bägge områdena tillsammans. Det var svårt att se eventuella mönster bland de intervjuade om vi tittade på vilka som var för respektive emot, det var till och med oenighet inom en familj om vilket som vore mest passande medgav en intervjuperson. En intervjuperson som var klart positiv såg fördelarna:

Ja, det är klart att det är positivt. Det underlättar Ju att utnyttja fritidshuset även på vintern om man har vatten och avlopp som är kommunalt fungerande.

Bland övriga positiva åsikter fanns att huspriset och tomtvärdet stiger samt att det vore en bekvämlighet. Bland de som var negativa eller åtminstone skeptiska ställde man sig frågan om det verkligen var nödvändigt, att det fanns något behov av att installerade kommunalt avlopp. Strömbäck redogjorde för läget och uppskattade att kostnaden för en installation beräknades ligga kring 120 000 kronor per fastighet. Ett resonemang hos en boende tog sin avsats i just den frågan:

Jag förstår ju det att om man ska ha åretruntboende är det vettigt med avlopp. Det som jag kan tycka är hur stor procent som kommer bli permanentboende. Annars

kan jag tycka att det är lite slösigt, jag menar hus som används två månader per år...

Efter det diskuterades det i några intervjuer om miljökonsekvenser för en sådan övergång. Där delades uppfattningen och tvivlet av ett par andra boende på om miljön tog särskilt stor skada av avloppen som fanns idag. Det fanns utläggningar om att de tvivlade på att avloppen var en miljöbov överhuvudtaget och någon efterlyste också mätningar som kunde bevisa detta. Förutom tvivlet på att det var en miljöfrämjande insats var självklart också den ekonomiska frågan i fokus och kostnaden att ansluta sig till det kommunala avloppet.

5.4 Detaljplanens ändring

När jag frågar Strömbäck om hur de motiverar ett enkelt framför ett normalt planförfarande med tanke på att området är ett riksintresse för friluftsliv fick jag ett tvekande svar. Han tyckte trots att området innefattas av detta riksintresse att det rör sig lite folk i området och att de mestadels befinner sig vid stranden och utanför planområdet. Strömbäck förklarar också att det egentligen inte är någon förändring av markanvändningen som skulle påverka någon utomstående nämnvärt.

Bland intervjupersonerna tycker samtliga att de blivit väl informerade och har vetskap om att detaljplanen var på väg att ändras. Det är dock en stor skillnad när det gäller hur insatt man varit och vilket engagemang man lagt i frågan. Som tidigare sagt var det ju någon som endast trodde ändringarna berörde vatten- och avlopps nätet. Jag uppskattar det är det närmare hälften som följt med i ärendet och kan redogöra vilka ändringar som är planerade. De som verkligen visar upp goda kunskaper om ändringarna är också de som har klara och tydliga åsikter om beslutet, då är de också emot delar av förslaget. En av intervjupersonerna hade klara åsikter och framförde dessa i samrådet men menar att det inte togs någon vidare hänsyn till det i beslutet. En annan boende uttrycker sig såhär om chansen att påverka:

Pseudodemokrati. Man lägger upp det som att man har möjlighet att påverka men egentligen har man väldigt liten chans.

Det är flera som stämde in i denna uppfattning och menade att om de skulle vilja påverka vore det nästintill omöjligt. Strömbäck höll också med om att det blir svårt att kunna påverka. Han menade att de måste bemöta åsikterna men samtidigt har de ett klart och tydligt uppdrag av

kommunfullmäktige som väger tungt. Det är ett politiskt beslut taget och det finns en klar enighet inom kommunen att det ska genomföras.

Byggnationen som regleras i detaljplanen ställde intervjupersonerna sig positiva till, storleken är lagom och inte för stor. Det är endast en person som påpekade att det är alldeles för stort med fritidshus av denna storlek. Den personen ville varken att det skulle förstoras fritidshus eller att permanenthus skulle finnas i området. Likadant när det gäller fasadfrågan saknas det något egentligt motstånd. Där finns ett fåtal som ansåg att träfasad är det som passar in och att putsfasad inte är särskilt passande men samtidigt verkade det finns en klar acceptans även hos dem.

5.5 Område för fritidshus eller permanenthus?

Mycket under denna rubrik handlar om vad de boende tyckte i frågan om hur området ska användas och se ut i framtiden. Det finns en klar majoritet bland de boende som trodde att området på något sätt kommer exploateras, med större hus och så småningom också fler antal hus. På frågan vad man tyckte om att det ska finnas permanentboende i området var fem emot och två för medan en person var tveksam. Det står dock klart att ingen av de tillfrågade är intresserade av att själva bosätta sig i vid sitt hus permanent, flera påpekade dock att det är som situationen är idag. Strömbäck förklarar följande hur han ser på situationen för de boende som är emot förslaget:

Ofta är det i de här fallen att de som överklagar bor väldigt långt bort, de bor inte i kommunen. De använder då sitt fritidshus uteslutande som fritidshus och av den anledningen vill de inte att området ska förändras.

Det resonemang Strömbäck för är inget jag finner direkt stöd för, då det finns också flera närboende intervjupersoner som är emot permanentboende i området. Det som dominerade bland de åsikter som framfördes hos de som var emot permanentboende är det att området ändrar karaktär och att sommarstugekänslan riskerar att försvinna. En boende var tydlig när han förklarade sin ståndpunkt:

Det tråkiga är ju om det blir vinterboende, att folk bor där året runt. Då mister det ju sin karaktär.

Karaktären som området har med fritidshus var det många som talade varmt om. Strömbäck förklarade att kommunen inte anser att just byggnationen hos ett modernt fritidshus och ett

permanentboende inte innebär någon större skillnad och lyfte också synpunkten att tomterna i området är tillräckligt stora för att det inte ska områdets karaktär. Han påtalar själv exemplet att anläggande av gräsmattor är något som permanentboende ofta för med sig och det i så fall skulle vara en större förändring av karaktären än själva huset. Strömbäck motsäger sig själv när han först menar att ändringarna inte kommer att ge någon förändring för karaktären i området men sedan tillägger att eventuella gräsmattor skulle göra det. Det var en viktig fråga att karaktären inte skulle förändras som gjorde att man kunde genomföra planen enligt ett enkelt planförfarande.

Väghållning är en fråga som många menar blir viktig om det skulle bo permanent bosättning där. En boende såg just den frågan som ett möjligt problem:

Det negativa kan jag tänka mig är att det kan bli motsättningar. Det är ju väldigt tydligt bara sommarhus och nu har då folk ambitioner att man ska bygga åretrunthus. Med väghållning till exempel som kommunen inte tar något ansvar för. Det är stor risk att det blir konflikter där och man måste älta frågor och skapa samfällighetsföreningar och sådär. Det blir olika intressen helt enkelt.

Bland de olika åsikter som fördes fram bland de boende var det någon som tyckte att det fanns en risk med ökade kostnader för väghållning om det blir permanentboende medan en annan var nöjd att det skulle innebära en bättre väg vintertid.

Motiven för att kommunen skulle tillåta permanentboende är enligt Strömbäck att man ska vara attraktivt för inflyttning. En boende lyfte också samma resonemang:

Det är ju inte fattiglapparna som flyttar till området direkt. Det är människor med bra lön och då ger det också bra kommunala intäkter. Tänker man lite som politiker eller tjänsteman hos kommunen så ökar ju intäkterna.

Den citerade intervjupersonen är dock ensam om att diskuterat kommunens motiv att genomföra förändringen.

6. Slutsatser

Detta kapitel innehåller det arbete där jag ställt de empiriska data från resultatkapitlet mot den teori som tidigare presenterats. Här har jag också försökt att besvara frågeställningarna från inledningskapitlet. För att tydligt visa vad som skulle besvaras presenteras frågeställningarna igen:

- Hur ser kommunens tjänstemän på de på de ändringarna i de två detaljplanerna vid kusten?
- Hur ser de boende i området på området idag och på de förändringar som finns i detaljplanerna?
- Varför valde kommunen att använda ett enkelt planförfarande framför ett normalt?

6.1 Fritidsboende eller permanentboende?

Området idag består av fritidshus och används tydligt som ett säsonsboende, främst under sommaren och under helger. I intervjuerna framkommer det att man i huvudsak vill använda det som rekreation och ser fördelarna med det havsnära läget och naturen runt omkring. I teorin presenteras av flera olika forskare vilka motiv som kan tänkas finnas för att äga ett fritidshus och Jaakson (1986) ger en rad olika motiv som han identifierat. Det är naturligtvis flera av dessa motiv som stämmer väl överens med mina intervjupersoner men samtidigt finns det de som jag inte får något stöd för. Att fritidshuset skulle vara en statussymbol för klasstillhörighet är inget jag ens kan spekulera på ibland våra resultat, då jag endast kan konstatera ett flera husägare ger intrycket av att ha god ekonomi. Fritidshusen förknippas snarare med att folk trivs med att vistas i området av skäl som avslappning, sommarnöje och att umgås med vänner. Müller, Nordin & Marjavaara (2010) hade en tydlig teori om att personer har ett fritidshus och att man håller det inom familjen är att de haft goda minnen som barn och vill återuppleva det. Svenson (2004) menade också att det ofta gav en sentimental relation till sitt fritidshus om de ärvt det av sina föräldrar och det visar sig också tydligt i studien. Flera av de intervjuade som haft huset under en lång period och de som ärvt det är också väldigt måna om att de en dag ska överlåta det till sina barn. Det är troligtvis en orsak att de vill ge den lycka till sina barn man själv anser att man upplevt tack vare sommarhuset.

Mitt resultat fann också stöd i den teori som Müller, Nordin och Marjavaara (2010) lägger fram där de menar att ägarna till fritidshusen oftast bor i större tätorter permanent och använder sitt fritidshus som sommarbostad. Det är en klar övervägande del av intervjupersonerna som jag anser jag kan räkna in som boende i större tätorter, som Stockholm, Växjö och Kristianstad för att nämna några orter.

Genrup & Nordin (1977) har förklarat att de viktigaste motiven till att ha ett fritidshus är att komma ut i naturen och avskärma sig från samhället. Denna avskärmning är en av de viktigaste punkter som gör att flera intervjupersoner anser sig vara emot att området ska kunna bestå av permanentboenden, då de vill att det ska vara ett sommarstugeområde. Genrup & Nordin (1977) menade också att relationerna mellan permanentboende och fritidshusområde är en relation som försämrats genom tiden. Nu gällde denna studie tvärt emot mot denna situation att det var en omvandling från permanentboenden till fritidshusområden. Det är ändå intressant ur det perspektiv att vi i våra intervjuer fått fram åsikter som tyder på att det finns övervägande risker för eventuella konflikter när sådan bebyggelse blandas. Dels tyder de skilda åsikterna om vägskötsel och dels menar de boende själva att konfliktrisen finns vid en omvandling. Intresset för att själva bosätta sig permanent i området verkade väldigt svalt hos de intervjuade, något som också Müller, Nordin och Marjavaara (2010) fann i sin rapport där man intervjuat fritidshusägare. Dock var det ju tydligt att detta fenomen att man omvandlade sitt fritidshus till permanenthus var något som ökade. Jag ser samma tendenser i Åhus med omnejd där omvandlingen till permanentboende varit något som ökat ju närmre tätorten Åhus vi kommer. Det jag kan spekulera i, liksom en intervjuad gjorde var att det handlar om att när fastigheter och tomter i framtiden kommer förvärvas kommer flera som flyttar in ha motivet att använda husen och tomten till att bosätta sig där permanent. Det är alltså inte dagens ägare som verkar stå för intresset att bosätta sig där permanent utan vill endast utnyttja huset som sommar- och helgbostad. Det framgår också av empirin att dagens ägare inte verkar vara intresserade av en försäljning som läget är idag. Det jag identifierat som ett av kommunens huvudargument, att få in fler skattebetalare till kommunen verkar därför inte få något resultat, åtminstone inte på kort sikt. De intervjuade som bor utanför kommunen visar inget intresse av att bosätta sig permanent i området. Jag kan konstatera att området troligtvis inte kommer förändras nämnvärt under de närmaste åren. Det kan dock eventuellt förändras när omvandlingen av avloppsnätet sker och om tomtpiserna stiger till följd av detaljplanens ändring. Ett sådant scenario skulle kunna bli att folk på sikt blir mer benägna till

att sälja sin fastighet. Det är därför troligt att området kan omvandlas på längre sikt, när dagens ägare väljer att sälja. Området vid Vantamansvägen kan antas vara oförändrat en längre tid då ändringarna i detaljplanen där upphävdes. Det gör att det sannolikt kommer ta lång tid innan förändringar med en möjlig permanentbebyggelse kan finnas i området.

6.2 Kustplanering och konflikter

Abrahamsson & Weisglass (1990) diskuterade tre stycken intressanta aspekter som är intressanta ur planeringssynpunkt som vi kan diskutera denna studie utifrån. Man klargör att intresset för kustplanering hos politiker generellt är lågt. Därför kan vi nu se tydliga tecken på att Kristianstads kommun skiljer sig från den bilden som åtminstone fanns på den tiden. Kommunen har tagit en klar ställning och prioriterat sin kust. Den andra aspekten är att Abrahamsson & Weisglass (1990) menar att kommuner bör satsa på översiktsplanering vid kusten och framförallt är det viktigt för att skydda kusten. Kristianstad har därför utarbetat ett program för kusten, där man utrett möjligheten att skydda kusten men också att utnyttja den till vinstgivande mål. Det är tydligt att kommunen vill utnyttja kusten till att vara en attraktionskraft och värva nya människor till kommunen, detta nämns inte bara i Stenrosens (2004) artikel utan även av Stefan Strömbäck i intervjun. Kommunen har genomfört en tydlig granskning av vilka värden som finns att bevara längs kusten och det beskrivs i bakgrundskapitlet. De skriver att de vill skydda landskapsbilden och skogsstyrelsen påpekar vilka negativa effekter som kan ske om områden exploateras med sandflykt som ett exempel om tallen försvinner. Kommunen tar dock inte någon klar ställning på om fritidshusområdena är något som man bör bevara. Flera av de boende menar dock att karaktären på deras område kan riskera att förändras och det borde i sin tur kunna kopplas till det kommunen och lagtexten kallar landskapsbild. Landskapsbilden blir därför något som riskerar att förändras om exploatering ökar i området och något som kommunen borde vara tvungna att förhålla sig till, då de är medveta om den. Kommunen agerar dock starkt i fråga om VA, något som tydligt också berörde de boende. Här agerar de tydligt och vill skydda grundvatten genom införandet av ett kommunalt vatten- och avlopp längs större delen av kuststräckan. Om det är kommunens mål att endast satsa på miljöfrämjande åtgärder eller ett led i att öka attraktionskraften är en fråga som kan diskuteras.

Den tredje aspekten som Abrahamsson & Weisglass (1990) tar upp är den att planering längs kusten bör handla mycket om att fokusera på de boendes åsikter. Det är något som inte verkar ha gjorts någon nämnvärt i detta fall. De boende verkar inte anse att de haft någon möjlighet att påverka de beslut som fattas om deras områden, trots att vilja har funnits. Det är tydligt att kommunen redan beslutat sig i frågan, redan innan samrådet där de boende fick chansen att lämna synpunkter. Strömbäck hänvisar till det beslut som är fattat i kommunfullmäktige och det verkar vara det beslutet som de boende får rätta sig efter. Segrell (1995) menar att mycket i kustplanering handlar om vems intresse som ska väga tyngst när man beslutar, och att besluten inte är lätt att fatta. I det här fallet är det dock väldigt tydligt vilket intresse som är det styrande där kommunens vilja är starkare än intressena hos de enskilda tomtägarna. Segrell (1995) fokuserar sin avhandling mycket kring begreppet "Urban fjärrstyrning" som tycks gälla i de flesta situationer där planerande längs kusten är aktuellt. Som det är i området i vår studie har fritidshusen till mångt om mycket ägts och brukats av stads- och tätortsboende. Det innebär att det redan i fallet av att anlägga hus som sommarstugor vid kusten är av urbana intressen. Segrell (1995) hade tre grupper att fokusera på, kommun, boende och fritidsboende. I vårt fall har vi endast två, kommun och fritidsboende. Det innebär att här inte finns några rurala åsikter om vi använder Segrells språk. Den urbana fjärrstyrningen är det kommunen som står för då de beslutar om markanvändandet utan att ta hänsyn till de fritidsboendes åsikter. Det är alltså två urbana intressen som står emot varandra, där kommunens åsikter väger tyngst. Det faktum att boende vid Vantamansvägen överklagade beslutet till Länsstyrelsen och fick kommunens beslut upphävt visar att det fanns en väg att gå för att få sin vilja gentemot kommunen igenom. Det ger också en lite vink om att kommunen i det fallet kan ha agerat fel när de inte valt att beakta de boendes synpunkter i förslaget.

Kommunens val att lägga fram planerna enligt enkelt planförfarande kan i efterhand ifrågasättas. Strömbäcks tveksamma svar att allmänheten inte är i själva området utan endast närmast stranden håller inte fullt ut. Flera boende vittnar om att folk utifrån faktiskt använder området och skogen och när det föreligger riksintresse för friluftslivet bör fler än de boende beröras av förändringar. Strömbäck menade också att förändringen av byggnationen inte skulle påverka karaktären men medgav att eventuella gräsmattor skulle göra det. Det är tydligt att det finns en risk att områdets karaktär kan förändras om folk bosätter sig där permanent, en förändring som skulle kunna påverka också de människor utifrån som rör sig i området. Kommunens vilja verkar gå före de eventuella synpunkter som allmänheten skulle kunna

tänkas ha. När man valt att inte tillgodose de boendes synpunkter är det inte tänkbart att någon utifrån skulle kunna påverka.

Kommunens syn på de två detaljplanerna är väldigt klar och bestämd. Man har genom sitt program för kusten haft en klar idé om att detaljplanerna i området ska ändras för att skapa det man kallar attraktiva boendemiljöer. Det verkar finnas en tydlig strategi där man hoppas locka fler penningstarka invånare till kommunen. Det verkar som att det inom de närmaste åren inte kommer vara någon större inflyttning till kommunen vid just de områden vi förhållit oss till och därmed inte några ökade skatteintäkter. Att kommunen hänvisar till ett ökat tryck från privatpersoner när det gäller viljan att bo permanent går det inte att finna något stöd för i denna studie, snarare verkar det vara svårt att finna den vilja hos de som äger fritidshusen idag. Om det finns boende som utövat påtryckningar mot kommunen för att de vill bo där permanent har jag inte talat med dem. Jag skulle kunna spekulera i att det finns andra grupper som kan tänkas intresserade och som kan dra nytta av denna förändring, som byggbolag eller liknande.

De boende i området ser på området som en plats för rekreation och lugn. Det är en övervägande del som vill att det ska fortsätta vara den platsen som det är idag. Däremot om man tittar på vad de ansåg om detaljplanen var de sällan helt överens. De är inte överens om hur mycket detaljplanens ändringar kommer påverka området som det är idag. Det som de däremot till stor del kan enas kring är att det inte är önskvärt att det tillkommer permanentboende i området. Bevarandet av sommarstugeområde verkar vara det som ligger de flesta närmast om hjärtat. Jämförelsevis kan man konstatera att kommunen verkar sakna stöd hos de boende i det område man valt att ändra detaljplanen i.

7. Sammanfattning

Studien tar sin utgångspunkt i de ändringar i detaljplanerna som byggnadsnämnden nyligen antagit för områdena längs kusten vid Vantamansvägen och Glansabovägen strax söder om Åhus. Frågan om synen på området är aktuell och samrådet i samband med ändringarna avslöjar att boende i området inte delar kommunens syn. Syftet var att undersöka kommunens och de boendes syn på området och den ändring som gjorts i detaljplanen. Det var också ett syfte att utagera varför kommunen valt att ta upp ändringarna enligt ett enkelt planförfarande framför ett normalt. Det beslutades sent i undersökningen att detaljplanen för området vid Vantamansvägen hade upphävts. I teoriavsnittet får vi ta del av forskning om vilka motiv som finns för fritidsboende. De tas också upp hur förhållandet med område där fritidshus och permanentboende finns i samma område kan se ut samt de planeringsfrågor man ställs inför vid kustnära lägen. Det senare visar sig i teorin vara något som ofta kan vara konfliktfyllt och inte helt enkelt. För att följa syftet och besvara de frågeställningar om hur synen på detaljplanerna var hos de boende och kommunen har en kvalitativ intervjustudie genomförts. Bland de intervjuade finns åtta stycken ägare av fritidshus och en tjänsteman på stadsbyggnadskontoret i Kristianstad kommun.

Resultaten visar att de boende i fritidshusområdet är nöjda med hur området ser ut idag och vill därför också bevara det. Man ser fördelen med det havsnära läget och naturen där man använder det till flera olika aktiviteter kopplade till rekreation, liksom det får stöd från i teorin. Det framkommer också liksom teorin föreslår att det saknas intresse hos ägarna till fritidshus att omvandla det till ett permanentboende. Teorin föreslår att konflikter kan skapas när permanent och fritidsbosättning blandas och det finns ett visst stöd för att det riskeras även i detta område. Det resultatet går dock inte ihop med hur de ser på detaljplanen där flera faktiskt är nöjda eller åtminstone accepterade ändringen.

Kommunen har tagit ett aktivt ansvar för planeringsfrågor längs kusten och det har funnits en aktiv vilja att skapa attraktiva boendemiljöer i kommunen. Detta intresse har visat sig skilja sig från de boende i områdets intressen. Det finns tydliga tecken på att kommunen inte lyssnat på de boende eller allmänheten utan valt att prioritera den politiska viljan och de fördelar kommunen hoppas kunna dra av att ändra detaljplanen, som exempel kan vi nämna att de

önskar locka till sig fler och särskilt penningstarka invånare till kommunen. Det verkar dock som att området inom de närmaste åren inte kommer att användas som permanentbosättning och därmed kommer kommunen inte att vinna de fördelar de hoppats på.

Referenser

- Abrahamsson, Kurt Viking & Gösta Weissglas (1990) *Kusten – grund för planering. Rapport R100:1990*, Byggforskningsrådet, Stockholm.
- Arnemo, Rolf & Lars Borg (1980) *Kustzonen som samhällsresurs. Planering och intressekonflikter*. Utredning om forskningsbehov. Institutionen för naturvetenskap och teknik, Högskolan i Kalmar
- Denscombe, Martyn (2009) *Forskningshandboken – För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.
- Genrup, Kurt & Urban Nordin, 1977. Fritidsboendevanor – kunskapsöversikt rörande vissa sociala och kulturhistoriska aspekter. *Fysisk riksplanering, underlagsmaterial nr 10.77*. Expertgruppen för forskning om fysisk planering och bebyggelse.
- Müller Dieter K, Urban Nordin & Marjavaara Roger (2010) Fritidsboendes relationer till den svenska landsbygden. Resultat av en enkät bland svenska fritidshusägare 2009. *GERUM Kulturgeografisk arbetsrapport 2010-04-15*. Umeå Universitet.
- Jaakson, R (1986) Second-home domestic tourism. *Annals of Tourism Research* 13, 367-391.
- Jansson, Bruno & Dieter K. Müller (2004) Second Home Plans Among Second Home Owners in Northern Europe's Periphery. I: Hall, Michael & Dieter K. Müller (Eds.) *Tourism, Mobility and Second Homes – Between Elite Landscape and Common Ground*. Channel View Publications
- Marjavaara, Roger (2008) *Second Home Tourism – The Root to Displacement in Sweden*. Doktorsavhandling, Kulturgeografiska institutionen, Umeå Universitet. ISBN: 978-91-975696-8-2
- Müller, Dieter K (2008) Second Homes in Sweden: Patterns and Issues. I: Hall, Michael & Dieter K. Müller (Eds.) *Tourism, Mobility and Second Homes – Between Elite Landscape and Common Ground*. Channel View Publications
- Segrell, B. (1995), *Den attraktiva kusten*. Linköping Studies in Arts and Science, Linköping.

Dagspress

- Carlsson, Åsa (2007-07-01) *Alla ska få tycka till om kustplanen*. Kristianstadsbladet. <http://www.kristianstadsbladet.se/kristianstad/article1054916/Alla-ska-faring-tycka-till-om-kustplanen.html> (Hämtad 2011-04-05)
- Stenrosen, Matti (2010-10-29) *Kontroversiella förslag i kustplan*. Kristianstadsbladet. <http://www.kristianstadsbladet.se/kristianstad/article1282159/Kontroversiella-foumlrslag-i-kustplan.html> (Hämtad 2011-04-05)
 - Stenrosen, Matti (2004-11-04) *Kommunen vill ändra kustplanen*. Kristianstadsbladet. <http://www.kristianstadsbladet.se/kristianstad/article1135031/Kommunen-vill-aumlndra-kustplanen.html> (Hämtad 2011-04-05)

Handlingar

- Kristianstads kommun (2008a) Det växer längs kusten. Samrådsredogörelse. Godkänd av byggnadsnämnden 2008-10-28. Stadsbyggnadskontoret
- Kristianstads kommun (2008b) Det växer längs kusten. Grönstruktur, Rekreation och kulturvärden längs kusten. Utredning tillhör program för kusten. Godkänd av byggnadsnämnden 2008-01-29. Stadsbyggnadskontoret
- Kristianstads kommun (2009) Det växer längs kusten. Program för kustens utveckling –från Åhus till Juleboda. Godkänd av Kommunfullmäktige 2009-02-10, Stadsbyggnadskontoret, Kristianstad Kommun.
- Kristianstads kommun (2011a) Antagandehandling. Ändring av detaljplanen för Yngsjö 11:182 m.fl. vid Glansabovägen i Åhus. Godkänd av byggnadsnämnden 2011-03-29. Stadsbyggnadskontoret
- Kristianstads kommun (2011b) Antagandehandling. Ändring av detaljplanen för Yngsjö 11:182 m.fl. vid Glansabovägen i Åhus. Särskilt utlåtande. Samråd. 2011-02-23. Stadsbyggnadskontoret
- Kristianstads kommun (2011c) Antagandehandling. Ändring av detaljplanen för del av Yngsjö 2:4 vid Vantamansvägen i Yngsjö. Godkänd av byggnadsnämnden 2011-03-29. Stadsbyggnadskontoret
- Kristianstads kommun (2011d) Antagandehandling. Ändring av detaljplanen för del av Yngsjö 2:4 vid Vantamansvägen i Yngsjö. Särskilt utlåtande. Samråd. 2011-02-25
- Miljöbalk (1998) 3 Kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. 6§. 1998:808. <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM> (hämtad 2011-04-20)
- Miljöbalk (1998) 4 Kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet. 2§. 1998:808. <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM> (hämtad 2011-04-20)
- Miljöbalk (1998) 7 Kap. Skydd av områden – Strandskyddsområde. 13§. 1998:808 <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM> (hämtad 2011-04-20)

Annat

- Länsstyrelsen i Skåne län (2010) Landskapsbildsskydd http://www.lst.se/skane/naturen_i_skane/Natur_och_vattenvard/Skyddad+natur/Landskapsbildsskydd.htm (Hämtad 2011-04-20)
- Länsstyrelsen i Skåne län (a) 2. Kusten söder om Åhus. http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/kartor-och-planeringsunderlag/naturvardsprogram/landomrade/kristianstad/2-soder-om-ahus/Pages/_index.aspx (Hämtad 2011-04-12)

- Länsstyrelsen i Skåne län (b) Natura 2000 skyddar växter, djur och deras livsmiljöer i EU. <http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/natura-2000/Pages/index.aspx> (Hämtad 2011-04-12)
- Länsstyrelsen i Skåne län (c) Så sköts Natura 2000-områdena. http://www.lansstyrelsen.se/skane/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/natura-2000/Pages/Skotsel_av_Natura_2000omraden.aspx (Hämtad 2011-04-12)
- Länsstyrelsen Skåne & Region Skåne (2001) Skånes kustområden – ett nationallandskap. *Rapportserien Skåne i utveckling*.

BILAGA I

Intervjufrågor till tjänsteman på kommunen

1. Det sägs i programmet för kusten att det finns ett hårt tryck av att bygga permanentboende. Vilka är det som vill bygga?
 - Är det privatpersoner som önskar bygga?
 - Gäller det även i de här två områdena att personer vill bygga permanentboende?
 - Vilka är emot att det ska byggas?
2. Efter att ha läst samrådsredogörelsen. Har ni talat med flera fritidsboende än de som nämns i rapporten?
 - Vad har ni fått för åsikter?
 - Hur viktiga var deras åsikter?
3. Det finns någon i samrådet som uttryckt sin oro över att områdets karaktär kommer förändras när det blir permanentboende där. Hur ser ni på den saken?
4. Det är någon i samråd som uttryckt sin besvikelse över att putsfasad och pulpettak ska tillåtas och tycker inte att det passar in i omgivningen. Det överensstämmer inte heller med den typen av hus som finns i området. Varför är det nödvändigt att tillåta andra hustyper?
5. Ni har skött ärendet enligt ett enkelt planförfarande istället för ett normalt planförfarande och menar att det saknar intresse för allmänheten. Varför?
 - Området är belagt med riksintresse för friluftsliv och borde vara av intresse för mer än de boende?
6. Hur har samrådet sett ut i samband med arbetet med programmet för kusten?
7. Hur har intresset från kommunpolitikerna sett ut?
 - Vilka är det som engagerat sig i frågan och vad har det funnits för intressen där?
 - I den tidigare översiktsplanen, kustplan -95 var tanken att man skulle vara återhållsam med byggande längs kusten och endast tillåta fritidshus, varför har man svängt tvärt i frågan nu 15 år senare?
 - Är det en politisk fråga?
8. En fråga om vägarna, i detaljplanen för Vantamansvägen (och Glansbovägen) står det att: "...utlagd och iordningsställd vägmark bibehålles oförändrad." Vad menar ni? Att vägen ska rustas upp enligt planen, på plankarta kan man se att det finns planer på att raka ut vägen. Jag är osäker på vad som gäller?
 - Hur ser det ut med tanke på snöröjning och skötsel av vägarna?
9. Enligt genomförandebeskrivningen står det också att boende inom området har erbjudits att ansluta sig till VA-nätet, hur har intresset för det varit?
10. I fallet Glansbovägen är det beslutat om att VA-nät ska läggas 2013-2014.
 - Hur har åsikterna varit om det?

BILAGA II

Intervjufrågor till boende

1. Hur länge har ni haft fritidshuset?
2. Hur ofta besöker ni det?
 - Vid vilka tillfällen?
 - Är ni där oftare under vissa tider på året än andra?
 - Är ni där under längre sammanhängande perioder?
3. Var bor ni annars?
4. Hur spenderar ni er tid vid huset?
 - Vad gör ni när ni är där?
 - Använder ni den omgivande naturen?
 - Var är ni? Stranden? Skogen? Vid stugan?
5. Vad uppskattar ni med området som det är idag?
6. Finns det något i området som ni är missnöjda med på något sätt?
7. Känner ni till att man nyligen har antagit en ändring i detaljplanen för ert område?
 - Har ni följt det ärendet?
 - Vet ni vilka förändringarna i detaljplanen är?
 - Känner ni att ni har haft chansen att påverka beslutet om ni önskat?
 - Vad kan bli positivt med förändringen?
 - Vad kan bli negativt med förändringen?
 - Är ni själva intresserade av att bli permanentboende eller bygga ut ert hus?
8. Bland de ändringar som finns i detaljplanerna gäller mycket hur själva byggnationen ska vara då det ska finnas möjlighet till permanentboende.
 - Man ska tillåtas dubbelt så stor bostadsyta (140 kvm) jämfört med tidigare, vad tycker ni om det?
 - Tidigare har endast träfasad med sadeltak varit tillåtet men nu kan även putsfasad och pulpettak tillåtas i husen, vad tycker ni om det?
9. VA-nätet kan/ska byggas ut i området, ett ytterligare led i utvecklingen i området, tycker ni att det är bra eller inte? Varför?
10. Hur ser ni på framtiden? Vill ni behålla ert hus?
 - Finns det någon fundering på att sälja det?
 - Finns det tankar på att överlåta huset till era barn? (så småningom, beroende på intervjuperson)
11. Hur tror ni området kommer att se ut om låt oss säga 15 år?